STICHTING
SCOREN
DOE JE
SAMEN

De Gemeenteraad van Arnhem
Koningsstraat 38
ARNHEM

17 JAN 2022

Arnhem, 16 JAN 2022

Betreft: Arnhemse Nota Jeugdbeleid 2021-2025

Geachte Voorzitter,

De stichting Scoren Doe Je Samen wil graag de mondelinge inspraakreactie in de raadskamer op 8 december 2021 nader inkleuren en aanvullen. Daartoe sturen wij u de notitie "Opgroeien in Arnhem". Wij verzoeken u om deze stukken aan het vergaderdossier toe te voegen.

We vonden het plezierig om een eerste korte inbreng te kunnen geven en te kunnen luisteren naar anderen die actief zijn in het Arnhemse werkveld. Het was een fijne sessie en er zit actieve energie in dit veld. Onze inbreng en energie willen wij graag blijvend inzetten en wij hopen dat het College ons voortaan actief wil betrekken bij Stadsgesprekken en andere sessies over jeugd en onderwijs. Om die reden verzoeken wij u om deze brief ook aan het College te doen toekomen, zodat zij de brief en notitie ook inhoudelijk kunnen beantwoorden.

In de raadskamer van 8 december hebben wij toezending van onze notitie "Van Nijmegen-West naar Arnhem-Oost" toegezegd. Deze is op 3 december al aangeboden aan wethouder Jan van Dellen. U treft deze notitie dan ook als tweede bijlage aan.

Wij wensen u een goede vervolgbespreking en besluitvorming. Graag worden wij na de besluitvorming geïnformeerd over het resultaat.

Met vriendelijke groeten,

het bestuur van de stichting Scoren Doe Je Samen,

De secretaris,
Frans Steehouder

De voorzitter,
Ramon Barends

Aantal bijlagen: 2.

Molenweg 143C
6543 VA Nijmegen

Opgroeien in Arnhem

Een reflectie op het Arnhems jeugdbeleid

Ramon Barends

Stichting Scoren Doe Je Samen

Januari 2022

Zaaknummer: 584480

Inleiding

Op 8 december 2021 nam onze stichting deel aan het ronde tafelgesprek rond de visie Sociaal Domein en de nota Jeugdbeleid. In deze notitie wil ons bestuur een reflectie geven op de nota Jeugdbeleid "Opgroeien in Arnhem: een toekomst vol kansen!". We verwijzen hier ook naar de in het ronde tafelgesprek aangekondigde notitie "Van Nijmegen-West naar Arnhem-Oost" d.d. 3 december 2021 van onze kant. Deze notitie is aanvullend van aard.

Gelijke kansen voor niet gelijke jongeren

Jongeren zijn niet gelijk. Iedere jongere is zichzelf en uniek. Toch moet iedere jongere gelijke kansen krijgen. Dat is een basale stelling in het jongerenwerk en moet vooraan staan bij het jeugdbeleid. En dat is ook het geval in het jeugdbeleid van het Arnhemse College. Zaak is het om dit te realiseren. In de Arnhem-Oost-aanpak komt dit ook naar voren.

Integraal werken

Een jongere heeft verschillende wensen, noden en vragen. Deze horen bij verschillende portefeuilles en overheden. Maar die jongere is één mens, één individu. Alle organisaties en instanties moeten vanuit die éénheid willen werken. In de Jeugdnota staan dan ook de volgende 3 basisprincipes: **1.** Alle Arnhemse kinderen en jongeren krijgen dezelfde kansen op persoonlijke ontwikkeling, **2.** Een stabiele en gezonde basis voor alle Arnhemse kinderen en jongeren en **3.** Alle Arnhemse kinderen en jongeren kunnen in veiligheid en vrijheid leven. We willen dit graag onderstrepen met een dikke viltstift.

Kansrijke start

Wij zijn blij met de aandacht en attentie voor de allerjongsten. Ieder leven begint in de buik van de moeder. Als de moeder dan problemen heeft krijgt het kind daar wat van mee. Het is belangrijk om ieder kind evenveel kansen te geven en om zich te laten ontplooien. Door activiteiten te hebben in de wijk waar gemengde sociale klassen samen komen wordt deze kloof meer gedicht. Hulp aan hen die dat nodig hebben bij de opvoeding van het jonge kind moet geboden worden. Die investering helpt een leven lang en zal zich terugverdienen in de toekomst.

Kansrijk opgroeien

'It takes a village to raise a child', is niet voor niets een uitdrukking die vaak aangehaald wordt bij opvoedingsvraagstukken. Kinderen die in gezinnen en wijken opgroeien die een lagere sociale klasse en status kennen moeten op een andere manier in aanraking komen met middelbare en hogere sociale omgevingen. Door scholen gemengd en divers in te delen komen kinderen bij elkaar en ontstaat er ontmoeting. Verder moeten professionals zich extra bezig houden met deze gezinnen en daarmee de kinderen. Naschoolse activiteiten en huiswerkondersteuning die voor iedereen eenvoudig toegankelijk is kunnen bijdragen aan het kansrijk opgroeien

Onderwijs

Ieder kind verdient goed onderwijs dat aansluit bij het niveau en bij de interesses van de scholier. De MEAA, opgezet door Hans de Vroome, zorgt er voor dat achterstanden in het onderwijs moeten verdwijnen. Het gaat om gelijke kansen op school voor ieder kind. Specifieke aandacht is nodig bij jongeren die dreigen uit te vallen door veelvuldig afwezig zijn. Gezocht moet worden naar de reden van het afwezig zijn. Er kan een achterliggende reden zijn. Ook belangrijk is het moment van de overstap van PO naar VO en van VO naar Mbo/HBO/WO. De overgang naar werk moet ook goed begeleid worden. VSV voorkom je door een goede relatie met de scholier te hebben.

Gezond en fit

Het is belangrijk dat jongeren een goede tijdsinvulling hebben. Sporten kan die invulling zijn. Niet alleen is het gezond, maar het is ook goed voor de sociale vaardigheden en groei van jongeren. Sportclubs zijn vaak klasse-overstijgend en een plek waar jongeren anderen uit andere culturen en sociale milieus ontmoeten. Dat is goed voor de fysieke en de mentale gezondheid. De Gelrepas zorgt er voor dat iedereen kan sporten en dat financiën daar niet in de weg staan.

Jeugdhulp

Wanneer een jongere meer specialistische hulp nodig heeft dan moet die geboden worden. Als dat thuis niet lukt moet jeugdhulp ingeschakeld worden. Dat kan vrijwillig, maar dat kan ook opgelegd worden door jeugdbescherming, jeugdreclassering of een rechter als jongeren dit echt nodig hebben en onverzorgd door het leven gaan. Deze zorg moet zo dichtbij mogelijk geleverd worden. De jeugdhulpketen moet gladjes communiceren en werken. Sociale wijkteams en de jeugdhulpinstanties moeten goed schakelen en samen op het doel af gaan.

Jongeren aan de slag

Uiteindelijk is het doel dat jongeren met een afgeronde schoolopleiding naar een mooie en passende baan gaan. Bij voorkeur is dat een betaalde baan, maar een invulling met vrijwilligerswerk is ook heel passend. Door een zinvolle levensinvulling te hebben kom je ook beter door de rest van je volwassen leven. Onderwijs en arbeidsmarkt moeten hier samen optrekken, met hulp van VO/Mbo/HBO/WO en het UWV, om jongeren toe te leiden naar werk. Bijstandsuitkeringen zijn hier de eindhalte, maar als dat dan aan de orde komt is het belangrijk dat er een goede begeleiding is en blijft om jongeren leeffit en daarmee werkfit te houden. Het idee om jongeren tegen vergoeding zinvolle klussen te doen is aansprekend, mits dit vrijwillig gebeurd.

Schulden en financiële zelfstandigheid

Armoede is het resultaat van geen opleiding, geen werk, geen goede sociale omgeving, geen goed gestructureerd leven, geen zinvolle invulling van de dag... al deze dingen kunnen echter pas weer als de schuldenproblematiek weg is, want schulden hebben is een dagtaak. Het overleven in plaats van leven vraagt te veel van een mens. Dat levert stress op in het gezin, waardoor ook kinderen weer achterstand krijgen. Zo is de cirkel niet te doorbreken. Door het wegnemen van de schuldenlast kan er weer gewerkt worden aan het leeffit worden en kunnen school en werk in beeld komen. Schulden kunnen overigens het best voorkomen worden: door op school aandacht te geven aan budgetteren en aan verstandig met geld omgaan is er al een slag te slaan. Vroegsignalering van schulden is inmiddels gemeengoed bij de gemeente Arnhem. De nota 'Zij aan zij' heeft hier goede werkwijzen voor benoemd.

Woonruimte voor jongeren

Ook geen woonruimte hebben zorgt er voor dat je niet leeffit bent. Iedereen heeft een eigen plek nodig waar je je thuis kan voelen. Het is belangrijk om een stabiele eigen plek te hebben. De woningnood is voor starters een flinke hobbel. Het is ook nodig om een inschrijving in de BRP en GBA te hebben, want anders kan je geen aanspraak maken op faciliteiten van de overheid. Schulden en dakloosheid kunnen elkaar versterken. Het is belangrijk dat jongeren goede zorg- en welzijnshulp kunnen krijgen.

Online

De wereld van de jongeren is niet alleen in the real world. Ook online hebben zij een identiteit. De beide identiteiten moeten matchen, maar al te vaak is dat niet het geval. De online wereld is vaak veel mooier dan the real world. Het leven in die echte wereld is veel lastiger. Het besef dat wat je online ziet vaak nep is ontstaat gaandeweg. Jongerenwerk moet een brug slaan tussen die werelden. Jongeren leren zo ook goed omgaan met de onlinewereld.

Jeugdoverlast en criminaliteit

Als je in een omgeving woont waar al het heel gewoon is om crimineel gedrag te vertonen, om overlast te geven en om het niet te nauw te nemen met regels en wetgeving van de overheid, dan is het maar een kleine stap naar negatief gedrag als jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit. Als in je directe omgeving het normaal is om overmatig te drinken en verslavende middelen te gebruiken, dan doe je dat zelf ook. Zo ontstaat er een negatief patroon. Investeren in een positieve pedagogische driehoek 'gezin-school-vrije tijd'. De gemeente wil investeren in een positieve boodschap. Dat kan het verschil maken. Straatcoaches die een click kunnen maken met jongeren maken hier het verschil. Preventief werken, waarbij ook de ouders betrokken worden, werkt! Het Veiligheidshuis heeft hier een belangrijke rol.

Veilig thuis opgroeien

Ieder kind verdient een veilig thuis. Toch is dat niet vanzelfsprekend. Huiselijk geweld en kindermishandeling komt voor. Iedereen die daar mee te maken heeft is slachtoffer. Degene die het overkomt natuurlijk, maar eigenlijk ook degene die het doet. Immers, als je zelf mishandeld bent als kind loop je schade op en door die schade kan je weer je eigen kinderen mishandelen. Belangrijk is het dat omwonenden of hulpverleners aan de bel kunnen trekken als dat nodig is. Veilig Thuis van de VGGM voorziet in die wens. Sociale Wijkteams hebben hier een cruciale rol.

Monitoring en afsluiting

Wij zijn benieuwd naar de monitoring via de P&C-cyclus. We vragen of de bestuursrapportages openbaar worden gemaakt. Er worden stadsgesprekken georganiseerd. Wij worden hier graag bij betrokken als organisatie die zich bezig houdt met jeugdsport, jeugdwelzijn en jeugdzorg.

Wij verwachten u met deze notitie van dienst te zijn geweest.

Nijmegen, 16 JAN 2022

Van Nijmegen-West naar Arnhem-Oost

Ramon Barends

Stichting Scoren Doe Je Samen

December 2021

Op 3 december 2021 werd het eerste exemplaar van deze notitie aangeboden aan wethouder Jan van Dellen

Inleiding

Deze notitie is opgesteld ten behoeve van een drietal trajecten die momenteel lopen in de politieke arena van de gemeente Arnhem: het langjarig traject Arnhem-Oost en de Omgevingsvisie Arnhem 2040. Een tweetal inhoudelijke trajecten zullen de politici van Arnhem voor lange tijd gaan binden. Wij gaan graag in gesprek over de toekomst van Arnhem en bouwen de eerste recente fijne contacten met het College graag verder uit.

Titel van deze notitie toegelicht

We schrijven 2001. We zijn in de Nijmeegse wijk Heseveld in het stadsdeel Nieuw-West. Said Achouitar ziet hoe jongeren de verkeerde paden kiezen en wil dat voorkomen voor de jongere generaties. Hij bedenkt al werkende weg zijn eigen methode en maakt naam in Nijmegen met zijn Futsal Chabbab-projecten. Meervoud, want al gauw ziet de gemeente Nijmegen de meerwaarde van dit werk en wordt deze in nu in 6 Nijmeegse wijken uitgevoerd.[1]

We schrijven 2021. Naast de Futsal Chabbab-projecten wordt er nu ook gewerkt met de allerjongsten met FC Peuter Profs. Ook wordt er gewerkt aan zorg- en arbeidstrajecten onder de noemer Move2Work.

Het begon dus in Nijmegen-West.

Wonen, Werken, Wijken

Onze stichting is van mening dat goede leefbare wijken met goede bewoning alleen mogelijk zijn als inkomen, onderwijs en gezondheid ook op orde zijn. Het zal u niet verbazen dat wij als stichting in dit document focussen op onze corebusiness: welzijn, gezondheid, educatie en werk. Allen ingrediënten voor leefbaarheid. We zien ook dat deze onderwerpen de aandacht hebben van de gemeente Arnhem. Niet alleen binnen de Arnhem Oost-aanpak, maar ook heeft het College een Jeugdnota uitgebracht. Dat is het derde traject wat wij bedoelden in de inleiding, naast het traject Arnhem-Oost en de Omgevingsvisie Arnhem 2040.

Ambitie

De hoofdambitie is eigenlijk een basale en logische: ieder kind verdient dezelfde kansen, ongeacht of je in Arnhem-Oost of in Nijmegen-Oost woont.

Het begint bij het begin

De plek waar je wiegje staat – zowel qua wijk als qua gezin – is op dit moment van elementair belang. Dat feit is wat doorbroken moet worden. Om die reden is onze stichting voorstander van activiteiten voor de allerjongsten. Zij moeten samen met leeftijdsgenoten uit alle wijken en statussen hun leven kunnen beginnen qua ontplooiing. Denk hierbij aan bewegings- en sportactiviteiten. Als het maken van

[1] Methode-Saïd: te vinden in de databases van het NJi, RIVM, Movisie, CCV en KCS&B. Uiteraard ook opvraagbaar bij FC Social Work (info@fcsocialwork.nl).

kosten daar een hindernis is moet de gemeente via de Gelrepas en/of andere wegen hier bij springen. Het gaat hier om het samen sporten en bewegen en om het ontmoeten van anderen.

We noemen hier bewust het begrip status. Immers, de sociaal-economische status bepaalt nu veel. Daarom is het belangrijk dat kinderen die naar school gaan ondersteuning krijgen bij hun opleiding. Binnen de eerder genoemde methode wordt deze aangeboden. Deelnemers mogen komen sporten in ruil voor goede schoolresultaten of voor deelname aan huiswerkondersteuning. De deelnemende jongeren doen dat graag omdat zij dan kunnen oefenen voor een stadsbreed voetbaltoernooi en hun wijk kunnen vertegenwoordigen. Een andere voorwaarde is goed gedrag in de wijk. Dit komt de algemene leefbaarheid ook ten goede.

Wij denken dat deze methoden goed zouden aanslaan in het Arnhemse en niet alleen in de oostelijke wijken. Met de allerjongsten wordt inmiddels al gewerkt. De aftrap daartoe is gegeven door burgemeester Ahmed Marcouch. Ook wethouder Jan van Dellen is inmiddels getuige geweest van FC Peuter Profs en de werkwijze.

Het begint met de allerjongsten een gelijke kans te geven en te werken aan een kansengelijk aanbod voor alle jongeren van 0 tot en met 18 jaar, ongeacht de sociaal-economische status.

Arnhem-Oost

Voor een periode van 18 jaar zijn doelen vastgesteld. Dus, in 2039 zouden deze doelen in Arnhem-Oost behaald moeten worden:

Het aantal kinderen dat opgroeit in armoede drastisch is afgenomen.

Alle jongeren die de mogelijkheden hebben om een startkwalificatie te hebben, die ook halen.

Jongeren gezond zijn, zowel fysiek als mentaal, en minder gebruik van Jeugdzorg maken.

Jongeren kunnen en willen blijven wonen in de wijk waar ze zijn opgegroeid.

Jongeren Nederlands (B1 niveau) spreken en schrijven naar hun beste kunnen.

Alle kinderen groeien op in een omgeving waar werken normaal is.

Ouders, leraren, buren, vrienden, werkgevers trots zijn op wat er in hun wijk met hun jeugd is gebeurd.

De periode is gekozen voor het bereiken van een einddoel over een hele generatie. Het begint nu, met de allerjongsten dus. Deze doelen zouden dan stadsbreed moeten zijn voorzien. Ook in de andere wijken dus, maar de inzet wordt nu eerst hard ingezet op de oostelijke gebieden.

Er zijn doelen voor wijken in Arnhem-Oost, maar deze doelen zijn impliciet ook voor de rest van de stad.

Alle Arnhemmers maken de stad

De mens is een sociaal wezen. De huidige coronacrisis heeft dat nog maar eens bewezen. Mensen kunnen elkaar versterken en stimuleren om het goede en het positieve te doen. Het inzetten van positieve rolmodellen kan hier helpen. Jongeren nemen gedrag van ouderen over. Daarnaast kunnen vrijwilligers van binnen en van buiten de wijk met hun inzet en positieve vibe hier een bijdrage aan leveren. Deze zaken moeten een plek krijgen in de Arnhemse welzijnsaanpak. Die aanpak is er voor Arnhem-Oost, maar ook voor de andere delen van Arnhem.

Samen werken aan een sociale basis

Naast een fysieke basis in de vorm van een leefbare en goede woning is er ook een noodzaak voor een sociale basis. Jongeren hebben een goede start nodig. De sociale basis moet op orde zijn. In de richtinggevende nota "Herijking welzijnsopdracht: *Samen werken aan een sterke sociale basis*"[2] wordt dit voor Arnhem uitgewerkt. Preventief jongerenwerk werkt mee aan de hierboven genoemde inzet en positieve vibe via rolmodellen. Zij kunnen jongeren bereiken en raken op de natuurlijke vindplekken. Als werker moet je iets kunnen bieden waarvoor jongeren gaan lopen voor school en zich gaan gedragen in de wijk: sport kan dit aanbod zijn. Dit is hoofdingrediënt van de 'methode-Saïd' waar onze interventie Futsal Chabbab mee werkt. Zo worden opgroeiende jongeren opgevoed en worden zij klaar gemaakt voor de toekomst waar zij zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving.

Werken aan een sociale basis door rolmodellen kan je als je jongeren iets kan bieden en ze kan raken. Dit kan via rolmodellen die jongeren door sportactiviteiten kan verleiden goed gedrag te vertonen op school en in de wijk.

Werken aan opgaven

Arnhem wil concreet werken aan opgaven voor de stad. We zien dat in de Omgevingsvisie en we zien dat in de verschillende andere sociale visies duidelijk terug. Er zou een overkoepelende visie moeten zijn waar alle opgaven die in de sectorale visies naar voren komen in belicht worden. Een parapluvisie

[2] Nota van Wethouders Martien Louwers en Hans de Vroome, 30 juni 2020.

als het ware. Dit past ook in de grote stedenbeleidsgedachte waar de fysieke stad, de economische stad en de sociale stad in worden verbonden. Een jongere heeft al die elementen van de stad nodig om te leven, op te groeien en een gevulde rugzak mee te nemen naar de toekomst.

Succesvolle wijkaanpak

In de via een raadsbrief[3] openbaar gemaakte rapportage "Kwetsbare wijken, factoren en aanpakken" van I&O zien wij het bovenstaande ook bevestigd. Zij benoemen rolmodellen als 'best persons'. I&O benoemt Futsal Chabbab zelfs als voorbeeldinterventie. Wij zien dat er een kloof is tussen de informele jongerencultuur en de formele wereld. Ilias El Hadioui heeft dit in zijn onderzoek 'Hoe de straat de school binnendringt' (2011) beklemtoond: hij onderscheid een drietal leefwerelden van jongeren, (1) thuis, (2) school, en (3) straat. Het verschil maken in de wijken is een sociale succesfactor die met de Futsal Battle ook wordt bereikt.

Sociale jeugd aanpak

In de Jeugdnota 2021-2015 'Opgroeien in Arnhem; een toekomst vol kansen' worden deze aspecten verder uitgewerkt. Gelijke kansen voor ieder kind verkrijg je door gelijke mogelijkheden op gebieden als sporten, leren en studeren, cultuur, zorg en welzijn, en stabiele thuissituatie.

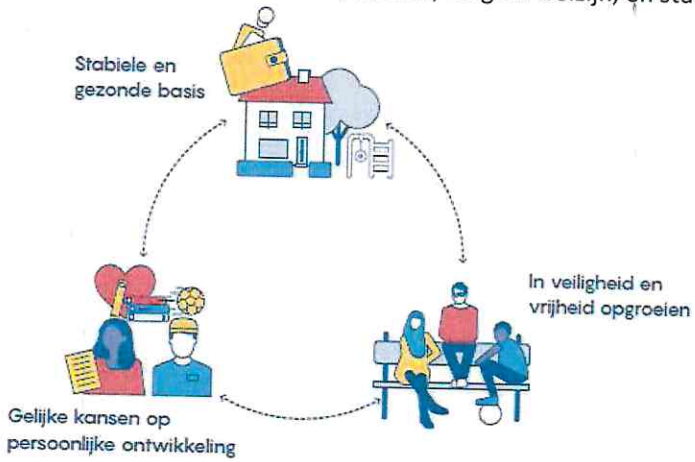

[3] Collegebesluit van 1 juni 2021, zaaknummer 575517

It takes a village to raise a child. Er wordt wel eens gezegd dat Arnhem een federatie van wijken is, dus dit komt goed uit!

Een belangrijke kanttekening is dat de overgang van jongere naar volwassene een lastige overgang is. De 18e verjaardag is een moment waarop jongeren een heleboel nieuwe verantwoordelijkheden krijgen. Een ander belangrijk moment is het eerste levensjaar.

Sport als middel

Sport is niet alleen leuk, maar ook goed voor je eigen gezondheid en voor het opdoen van sociale cohesie en social skills. Zo is sport en gezondheid een belangrijk instrument voor Arnhem als geheel en de Arnhemmer als individu.

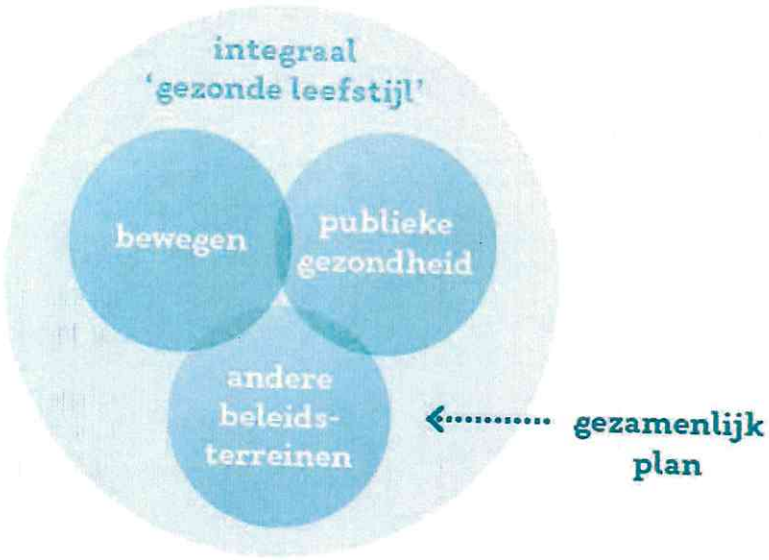

Afrondend

Stichting Scoren Doe Je Samen heeft op onze verbindende en integrale wijze gepoogd met deze notitie een inbreng te geven op verschillende domeinen. Uiteindelijk maken die domeinen de stad, want een goed functionerende leefbare stad is een stad die alles heeft. Een complete stad!

Wij wensen Arnhem dat toe.

Arnhem, 03 DEC 2021

Het bestuur van de Stichting Scoren Doe je Samen,

Frans Steehouder,
secretaris

Ramon Barends,
voorzitter

STICHTING
SCOREN
DOE JE
SAMEN

Wethouder Jan van Dellen (sportzaken) met Said Achouitar bij de Open Dag van FC Peuter Profs in Presikhaaf.